B.L.D.E ASSOCIATION

SB ARTS & KCP SCIENCE COLLEGE, VIJAYAPUR

Seminar

Department of Kannada

Name :- ಸೌಜನ್ಯಾ. ಕೊರಚನೂರ

Cource :- ಬಿ.ಎ

UUCMS No :- U15KM23A0031

Semester :- ಎರಡನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

Subject :- AECC ಕನ್ನಡ

Topic :- ಯೋಲಚಿ

Year :- 2023-24

Teacher name :- ಡಾ.ಉಷ್ಟಾದೇವಿ ಹಿರೇಮಠ

ದೋಬಿ

ಮೊದಲಿಗೆ ರವಿ ಮತ್ತು ದೋಬಿಯು ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೋಬಿ ಎಂಬುವಾತ ಬಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಳ ತೊಳೆಯು-ವಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ದಿನ ರವಿಯು ತನ್ನ ಕೊಳೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಸಲು ದೋಬಿ ಬಳಿ ಹೋದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ದೋಬಿ ಕೆಲ್ಸ ನೋಡ್ತಾರ್ದ ಕೈಯಾ? ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅದಿಲ್ಲ, ನೀ ಹೇಳೋ ಎಂದರೆ ತಿಳ್ಕೊಂಡೋಣ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವರು ಅಧಾಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನು ತೃಪ್ತನಾದವ್ನ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನೋ? ಎಂದಾಗ ರಾಜಾ ಬಾಬ್ಬೇ, ರಾಜಾಂತ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂದಂತೆ ರವಿಯು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ. ದೋಬಿ ಬಗ್ಗೆ ನೆನೆಯುತ್ತ ರಾಜ, ದೊರೆ ಅಂತ ಕನವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ನಿದ್ದೆ ಬರದ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಕೊಳೆ ತೊಳೆಸಲು ಹೋದದ್ದು ಫಟ್ಟನೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ದೋಬಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೋಬಿಯೊಬ್ಬನು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೈ ಕಟ್ಟು ತನ್ನ ಸಣ್ಣ ಹಾರೆಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹಿಡಿದು ತಾಳದಂತೆ ಕಟ್ಟುತ್ತ ಅದೇನೋ ಕರುಕಲು ಪದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತ ಹಾರೆಗಳನ್ನು ಕೈಗಿಟ್ಟು - "ಬನ್ನಿ ಮಾಲಿಕ" ಎಂದನು. ಆಗ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ರವಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನೋಡಿದಳು. ರವಿಯು ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅದೆಂಥ ಚೆಲುವು! ತಲೆಯತ್ತ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅರಳಿದ್ದ ನಗೆಯುಗುಳು ಇನ್ನು ಅವಳ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಲಾಸ್ಯವಾಡುವಂತಿತ್ತು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ದೋಬಿಯ ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕೆಸರಿಂದ ತಲೆ, ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬೆಂದ ಮುಖದ ರಾಜ! ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲ - ಮುರುಕು ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ - ಮಲಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅವನು, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ನಾನಲ್ಲ - ಅವನಲ್ಲ? ಎಂದು ರವಿ ಮತ್ತು ದೋಬಿಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಅವರ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಬನಿ ಮೆಲ್ಲುರುಳಿತು. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೋಬಿಗೆ ಹೇಗಾದರು ತಿಳ್ಕೊಂಡ ನೆರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ

ಲೇಖಕರು ಮೋಚಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಲು ಬೇಸರ. ಸಮಯವನ್ನು ಹೇಗೋ ಸರಿಸಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ರಾಜ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಜೋಡಿನ ಒಂದು ಕೊನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಟ್ಟರು. ರಾಜನು ಹರಿದಿದ್ದ ಚರ್ಮದ ಚೂರುಗಳ ನಡುವೆ. ಒಂದು ಹರಕಲು ಗೋಣಿಚೀಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ನಿನ್ನೆ ಹೊಲಿದಿರೋ ಜೋಡನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಿತ್ತುಹೋಯಿತು ಇವತ್ತು ಹೊಲಿ! ಎಂದು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಇವರನ್ನೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಕೈಲಿದ್ದ ಹಾರೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು, ಜೋಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿ ಏನೆಲ್ಲ ಅಳೆದ, ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಊರಿಕೊಂಡು ಹೊಲಿಯತೊಡಗಿದ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಏನು ಕೊಟ್ಟೀರೋ, ಕಾಸು ಬ್ಯಾಡಿ ಬುಡ್ಡೀ” ಎಂದು ನಗುತ್ತ ವಿನಮ್ರನಾದನು. ಕವಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಲು ಹೋದಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. “ಬಾಳ್ರು ದ್ಯಾವ್ರಂಗೆ ನನ್ನಪ್ಪ, ತಮ್ಮಾವ ಇಷ್ಟ್ಕೊಡಾ?” ಎಂದ “ಬೇಕಾ ಇಲ್ಲ ನೀ ತಗೋ, ನಾ ಹೇಳ್ತೀನಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಬರಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಜ ಭಯಗೊಂಡು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಿಟ್ಟ ನಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ‘ಹೆದರಬೇಡ ರಾಜ. ನಿನಗೇನೂ ಮಾಡೋಲ್ಲ’ ಎಂದರು.

ಅವನು ತನ್ನ ಹರಕಲು ಗೋಣಿಚೀಲವನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಡತಿ, ಮೊಳೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚರ್ಮದ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿದ. ಕವಿಯೊಡನೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾದ. ಆಗ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕತ್ತಲೆ; ಮುಸುಕು. ಮಾನ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಳಿ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಕವಿಯು ರಾಜನ ಜೊತೆ ನಡೆದು ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಜನು ಗುಡಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅವನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುಡಿಸಿಲನ್ನು ಕಂಡು, ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಮುರುಕು ಗುಡಿಸಿಲು, ಬಹಳ ಹಳೆಯದು. ಮುಂಭಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವಂತಿತ್ತು. ಒಂದು ಚಾಪೆಯ ತಡಿಕೆ ಬಾಗಿಲಾಗಿತ್ತು. ಬಿಲಗಳಿಂದ ಮಂದ ಬೆಳಕು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜನ ಹರಕಲು ಬಟ್ಟೆಯ, ಬಡತನ ನರಳಿಕೆಗಳ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಂತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳೆರಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಹಣ ನೀಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ಕೂಲಿಯ ಹೊರತು ಇಂದು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ ಅವನ ಘನತೆಯಿಂದ ಕುಬ್ಜರಂತಾಗಿದ್ದಂತೆ ಬೋಧೆಯಾಯಿತು. ಕವಿಯು ಏನು ಮಾತನಾಡದೆ ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಿಟ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದರು.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :-

ಹೆಸರು :- ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾವ್

ಜನನ :- ೧೯೧೧

ಸ್ಥಳ :- ಮೈಸೂರು

ಕಾವ್ಯನಾಮ :- 'ಭಾರತೀಪ್ರಿಯ'

ಶಿಕ್ಷಣ :- ಬಿ.ಎ ಪದವೀಧರರು

ವೃತ್ತಿ :- ೪೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅವಿರತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಮೊದಲಾದವರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದರು.

* ಕಥೆಗಾರ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಕರಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಗಳು :- 1) ರಾಗಿಣಿ
2) ರೂಪ ನರ್ತಕಿ
3) ಚತುರ ಚಾಣಾಕ್ಯ

ಕಥಾಸಂಕಲನ :- ರುದ್ರವೀಣೆ

ಮರಣ :- ೧೯೮೨

* ಕಥೆಯ ಆಶಯ :-

'ಮೋಚಿ' ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಕಣಜದಲ್ಲೊಂದು ಅಪರೂಪದ ತೆನೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳು & ಆದರ್ಶಗಳು ಗರಿಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದ ಕಥನವಿದು. ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಅನೇಕ ಆಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾರತೆ, ಕರುಣೆ, ಅನುಕಂಪ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇದು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಆಶಯ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮೋಚಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಿಯ-ರಹಿತ ಬದುಕಿಗೆ ಕೇವಲ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯದಾದ ನಡವಳಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜನರ ಹಮ್ಮುಬಿಮ್ಮುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೌರವದ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಕರುಣೆ ನಗಣ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೋಚಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ಶತಮಾನದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಎಸ್ ಬಿ ಕಲಾ
ಮತ್ತು

ಅಜು.

ಕೆ.ಸಿ.ಪಿ

10/೮

ವಿಜ್ಞಾನ

ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ವಿಜಯಪುರ

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಹೆಸರು :- ಉಷಾಪಾಟಿಲ್ ಮೇಡಂ

ವಿಷಯ :- ಕನ್ನಡ

ವಿಭಾಗ :- "ಬಿ" ವಿಭಾಗ

ಹೆಸರು :- ಭೀ. ಶ್ರೈ. ಮುಗ್ದರ

ವರ್ಗ :- ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಸೆಮಿಸ್ಟರ

UUCMS NO :- U15KM22S0234

ರೋಲ್ ನಂ :- 17

01. '[illegible]' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...

⇒ '[illegible]' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] : [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುಕೊಂಡು. ತವರು ಮನೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಗಂಟು ಮಗ ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಯೊಂದಿಗೆ ತವರಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ ಉತ್ತರೆ. ತಾನು ಹೀಗೆ ಹೋಗುವಾಗ, ತಾನು ಗಂಡ ಹಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ ಬೇರೆ ಸೀರೆಗಳನ್ನು, ತಾನು ತಾನೆ ನೇಯುವ ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾಗದೆ ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ.

ಕೊನೆಗೂ ಉತ್ತರೆ ಮಗನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ತವರಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೆ ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರಾಗಲಿ, ಅಣ್ಣ - ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಲಿ, ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿಯರಾಗಲಿ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ~~ತಾನು~~ ಬಂದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಕದ ತೆರೆಯಲು ಉತ್ತರೆ ಹೇಳಿದ-ಳು. ಆತ ಅಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮಂದಿ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೆಯು ಬಾಗಿಲು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ಉತ್ತರೆಯು ಅಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕದ ತೆರೆಯಲು ಹೇಳಿದರೆ, ಆರೆ ಉತ್ತರೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರೆಯು ತನ್ನ ಮಗ ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ..

ಕಾವ್ಯ ಲೋಕದ ಬಡವರ ಕಣ್ಣಿನ ಅನಾವರಣ ಅನುಭವಕ್ಕೆ, ಕಥೆಗಳ ಓದುವಿಕೆಯನ್ನು "ಧಣಿಯರ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ರೀತಿ ಬರೆಯಿರಿ.

"ಧಣಿಯರ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿಯವರ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕತೆ. ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬಡವರನ್ನು ಅಥವಾ ದುಡಿವ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕಾರಣವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಅನುಭವವಾದುದು ಶೋಷಿತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಜೀವನ ಪಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಗ ಬಂದಾಗ ಹಾಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಡವರ ಕೂಲಿಕಾರರ, ಶೋಷಿತರ ಬಗ್ಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಧೋರಣೆ ಇದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಉಳ್ಳವರ ದುರ್ಬಲರ ಶ್ರಮವನ್ನಾಗಲಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಗೌರವಿಸದೆ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶೋಷಿತರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಎಂದು. ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಯು ಪಾತ್ರವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕಂಡರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕತೆಗಾರ್ತಿ

ಕಾವ್ಯ ಲೋಕದ ಬಡವರ ಬದುಕು ಅವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸೊಗಡು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಕತೆಯು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಏಕಮುಖ ಕೃತಿ, ವಸ್ತು ಪ್ರತಿಪಾದನ ತಂತ್ರ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿವೆ. ಕತೆಯು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಕ್ಕ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕತೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೆರುಗನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ರಂಗಮ್ಮ ಮತ್ತು ರಾಜೀವಿ ಹುಡುಗಿಯ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು.
ಈ ಹುಡುಗಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಬಂದು:
ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮನೆಯ ಜೊತೆ ಈ ಹುಡುಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೆರೆತಿದ್ದರೂ, ಮನೆಯ
ಕೆಲಸದವಳಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ವರಂತೆ ಇವಳೇ ಹುಡುಗಿ ಮನೆಯವರ ಜೊತೆ ದಿನಾಲೂ
-ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಇವಳೇ ಮನೆಯವರ ಅಗತ್ಯವೆನ್ನೆ. ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಅಲಂಕಾರವೇನಾಯಿತು.

ಹೊತ್ತು ಆಯ್ತು! ಕೈಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ನಾಲ್ವರಂತೆ ಅವ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ
ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಗುಡ್ಡ ತಂಬು ಆನೆಗರಂತೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜೀವಿ ಹುಡುಗಿಯು
ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಮನೆಯ ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು
ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚುಮದ್ದಾದರೆ, ಗುಡ್ಡ
ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯ ಸೆರಗಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು
ಧನಿ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ತಂದಿನ ತೋಟದ ಒಂದಿನಲ್ಲಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ
ಬಿದ್ದೇ ಬಿಟ್ಟ. ಹೋದದ್ದೇ ಹೋಯ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಂದರೆ ನೀರು. ಈ ಬಡವನ
ಹುಡುಗಿ ಬಾರದೇ ತನ್ನ ಸೆರಗನ್ನು ತಾನೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗಿಯು ಈ ಬಗೆಯ
ಪಕ್ಕದಾರಿಯ ಮನೆಯ ಕ್ರೀತಿ ಪರ್ಯಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ
ಹುಡುಗಿ ಮನೆಯ ಈ ತಮ್ಮಂತನದ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ನಗುತ್ತಾ ಆ
ಬಿಟ್ಟನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಂಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲಿಟ್ಟು
ಆದಾಗ ತಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ಬಟ್ಟಲು ಬಡಿದರೆ ನೀರು. ಮನೆಯ ಬಿಟ್ಟು
ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಲಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹುಡುಗಿ ತಟ್ಟನೆ ಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ
ನುಗ್ಗಿ ಅವನ್ನು ಇವಳೇ ಕಡಿಯು ಮಾಡಿ ನೋಡು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು
ಮಳೆ, ಧನಿ ಹಾಗೂ ಹುಡುಗಿಯು ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಲ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ
ಶ್ರಮದಾದ ಮನೆಯ ಒಂದು ಮಂಟಪನ, ಬಾಲರ ಗುಡ್ಡ ತೋಟದ
ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಲಕ್ಕದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಗಿಯು ನೀರಲ್ಲಿ
ಜಾಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಹುಡುಗಿಯು ನೀರು ಪಾಠಗಳ್ಳಲೇ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಮನೆಯ ತೋಟದ

ಮಾರಾಯ , ನನ್ನ ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ್ದ - ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಕಟ್ಟಿದ
ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚಿಸಿದ್ದ ಅವರ ಮನೆಯ ಹೂಬಳ್ಳಿಯನ್ನು
ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಆಸ್ತಿ ತಾನೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನು... ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ
ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯ ಜೋರು ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಬಾವಿ ಹೂಬಳ್ಳಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಮಲಗಿದ್ದರೂ ಬಳ್ಳಿಗಿಡ ತನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ , ಅಂತೂ
ಇಂತೂ ಬಳ್ಳಿ ಗಿಡ ಹೂವಿನ ಒಡಲಿಂದ ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ . ಅಕ್ಕ-ತಂಗ
ಇಬ್ಬರೂ ಆಗ ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ನಾರೆತ್ತು
ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಹೂವಿನ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೂ , ಹೂವಿನಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರ ಒಂದೇ-
ಬಳ್ಳಿ ಗಿಡ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ! ಭೂಮಿ ಆಕಾಶ ಒಂದಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತೆ
ಮತ್ತೆ ಬರಿಯ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕಾಡುತ್ತ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ದೇವರ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಬಳ್ಳಿ ಗಿಡದ ಬಗೆಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದ.

ಮನೆಯ ಅರ್ಥವಿರದ ಜೊತೆ ದೇವರು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ
ಆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯೇ ಬಳ್ಳಿ ಗಿಡವನ್ನು
ಬೆಳೆಸಿದ್ದು - ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬರದೇ ಇರುತ್ತದೆ . ಕಾಮಾಕ್ಷಿ
ದೇವರ ಕೈ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ನಡೆದ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಿಸಿದರೂ ಧರೆ
ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ . ದೇವ ಎಂದಾದರೂ ಒಬ್ಬಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದಾಳೇ ?

" ಇವಳ್ಳಾ ತಾಯಿ ಮಾರಾಯ , ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು
ನೋಡಿದ ಹೂವು ಇವತ್ತು ನನ್ನಿಷ್ಟ ಮರಳುವುದಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಳ್ಳಿ
ಗಿಡವನ್ನು ನೋಡಿತ್ತಾ ... ಎಂದು ದೇವ ಹೆಳ್ಳಿ ಬರುವಾಗ
ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಕಂಬನಿಯ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿತ್ತು

ಸ್ವಪ್ನಾ. ವಿ. ಪಾಶ್ಯಾಳ.
BCA - II Sem - U15KM23S0281
SUB - Kannada 2023-24.

ಸೆಮಿನಾರ್

- ಲೇಖಕರಾದ ನಿರಂಜನ ಅವರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲಾಗುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯ ಗಿರಾಕಿ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಕೊನೆಯ ಗಿರಾಕಿ

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :

ಬರಹವನ್ನೇ ಬದುಕಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಳಕುಂದ ಶಿವರಾಯ ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು. 'ನಿರಂಜನ' ಇದು ಕಾವ್ಯನಾಮ, ಜನ್ಮದಿನ ಜೂನ್ 5. 1924ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪುತ್ತೂರಿನ ಕುಳಕುಂದದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ತಾಯಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ. 1938ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಓದು ಮುಗಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಎಡಪಂಥೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಇವರು ಸಮತಾವಾದ (Communism) ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು.

ಇವರ 'ಚಿರಸ್ಮರಣೆ' ಹಾಗೂ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಸಂಘರ್ಷದ ಚಿತ್ರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಿರಂಜನರು ಒಂಬತ್ತು ಕಥಾಸಂಕಲನ, 25 ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಣಕಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಅಂಕಣಗಳು ಅಂಕಣ ಚಿಂತನ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ನಿರಂಜನರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಶಕ್ತಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇವರ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಾದ ತೇಜಸ್ವಿನಿ ನಿರಂಜನ, ಸೀಮಂತಿನಿ ನಿರಂಜನ ಅವರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಥೆಯ ವಿಷಯ :

ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೋಳುವಾರು ಮಹಮ್ಮದ ಕುಂಞ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ 'ಶತಮಾನದ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಿರಂಜನರು ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹೋನ್ನತ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲಾಗುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಮುಕರಿಂದ ವಿಷಯಲಂಪಟರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ್ಲದ ದಾಸ್ಯ ಮೂರಿಯಾದ ಗಣಿಕೆಯಂತಹ ಯುವತಿಯರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬದುಕುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಧೃತಿ ಇಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಡುವುದು ಪುರುಷನ ಪೌರುಷವೇ? ಇಂಥ ಪುರುಷರ ಕಾಮದಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ನರಳಿ ನರಳಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿವೆ. ಶೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಿರವಿಯಾಗಿ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ್ದು ಎಂಥ ವಿಪರ್ಯಾಸ ?

- ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲಾಗುವ ಹಿಂಸೆಗಳು

ಸೂರ್ಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಾಪವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೆರಗನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾದರೂ, ಬೇರಾವುದೋ ವಿಷಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ, ಸರಸರನೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.... ಬಲ್ಲವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪೌರುಷಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಿ ಹೋಯಿತು...

ಅದೊಂದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಣ್ಣ ಎದ್ದು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ - ರಾತ್ರಿ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಮಲಗಿದ್ದ ಸಂಗಡಿಗನಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಹುಡುಗಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಕೆಯ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದಳು ತಮಿಳುನಾಡಿನೊಂದು ಊರಿನ ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರಾ ಗಂಡು ಆತ ಬಂದು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಹೋದರೆ ಬಂದ ರಾತ್ರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ತೋಳಿನಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಆತ ಬಳಸಿ ಬರಸೆಳೆದಿದ್ದ. ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೃದಯದಿಂದ ಆಕೆ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದಳು; ಆ ಬಲಿಷ್ಠ ತೋಳನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಎರಡು ಕೈಗಳ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇತ್ತದಕ್ಕೆ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅವರು ಓಡಿಹೋದರು. ಮನೆ ಇತ್ತು ಆರೆಗೆ-ಅರ್ಕ ಗುಡಿಸಲು. ಹೊಲವಿತ್ತು ಆಕೆಯ ತಾಯ್ತಂದೆಯರಿಗೆ ಬಿಕ್ಕಲುತನದ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಲ. ಆ ವರ್ಷವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊರಟುಹೋದವು. ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಯಾದ ಆ ಹಿರಿಯ ಜಮೀನ್ದಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗೇಣಿ ಕೇಳಿದ್ದ. ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಹೊಸ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದ. ಭಾದಿಕೆ ಆಯಿತು. ಕಾಣಿಯ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ಹೊಲ ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಮಾಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಾಡನೆ ಗುಡಿಸಲು ಹೊರಟಿತು ಆ ಸಂಸಾರ. ಹಿರಿಯ ಮಗ ಕೂಲಿಯಾಗುವೆನೆಂದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಕಿರಿಯವನು ಹಗ್ಗಾಡಿ ದೇಶಾಂತರ ಹೋದ. ತಂದೆ- ತಾಯಿ ಮೂರನೆಯವಳಾದ ಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರೂರು ಸುತ್ತಿದರು.

ಎಷ್ಟು ಸುತ್ತಾಡಿದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾರಂಭದ ಬಳಿಕ ಬಟ್ಟೆ ಎತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಕೊನೆಗೆ ಖಾಯಮ್ಮಾಯಿತು.

ತಾಯ್ತಂದೆಯರನ್ನು ಕೆಲಸ ಸಿಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದು:ಖವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಳುವುದು ಏನಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೋ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನ ಕೈಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಬಿಟ್ಟ ಆ ರಾತ್ರಿ ತನ್ನೊಡನೆ ಹೊರಟುಬಂದ ಮಂಡ್ಯ ಕಡೆಯ ಯುವಕ ಬಸ್ಯನೇ, ಆಕೆಗೊಂದು ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ.

ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಆಧಾರ ಅದು.

ಓಡಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುದು ಹತ್ತೇದಿನ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಬೆಳಗು ಮುಂಜಾನೆ ಆಕೆ ಒಬ್ಬಳೇ. ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಮಹಾ ಆಳದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ದಿನವೆಲ್ಲ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಸುಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಗೋಡೆಗೆ ಹಣೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆ ರೂಪವತಿಯಲ್ಲ. ಕಪ್ಪನೆಯ ಚೆಲುವೆ ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿ ಮೈ ಬಂತು. ಬಿಳಿಯ ದೇಹ ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವವರಿಗೆ ಆಕೆ ಮನದಣಿಯುವ ಊಟವಾಗಿದ್ದಳು.

ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತ ಆಕೆಯೊಮ್ಮೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಸಿಗರೇಟು, ಸೇದಿಕೊಂಡು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬೀದಿಯವನೊಬ್ಬ ಹತ್ತಿರವಾದ. ಯಾವುದೋ ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾಗಿಲು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ತೆರೆದ ಹಾಗೆ ಕಾಣ ಆ ದೀಪಗಳತ್ತ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ನೋಡಿದಳು. ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಎದುರು ಭಾಗದಿಂದ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಪೋಲೀಸನ ಶಿಳ್ಳೊಂದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸದ್ದು ಮಾಡಿತು..... ಆಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಫುಟಪಾತಿನ ಮೇಲಿರುವ ಒಂದು ದೇವದಾರು ಮರದ ಬಳಿ ಆಕೆ ನಿಂತಳು. ಸಮೀಪ ಬಂದ. ತಿಂಡಿಯ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಆತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ. ಆ ಎಂದು ಆಕೆಯ ಗಂಟಲಿನಿಂದ ಸ್ವರ ಹೊರಟಿತು. ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನಾಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಚಿತ್ರಾನ್ನವನ್ನು ಗಬಗಬನೆ ತಿಂದಳು. ಆತ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿದ.

ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ' ಎಂದನಾತ.

ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಂಜಾನೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ತಿಂಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಕೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ನಗರದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಚನ್ನು ತಲುಪಿ ಸೇತುವನ್ನು ದಾಟಿದಳು.

ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ, ಹೊಲ ಉಳುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಜತೆ ಎತ್ತು. ರೈತರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಕೆ ಮೌನದಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ಕೆದರಿದ ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಬಾಚುವುದೂ ನೆನಪಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆಕೆಗೆ. ಒಂದಾಣೆಯ ಪುಟ್ಟ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವ ಬಯಕೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವುದೂ ಬೇಕೆನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಮಳೆ ಹನಿ ಬಿದ್ದು ಸುತ್ತಲಿನ ನೆಲವೆಲ್ಲ ಹಸುರಾಗಿತ್ತು ಚಿಗುರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಣ ಒರಗಿ ಕೂತಳು.

ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ನಾನಾ ನೆನಪುಗಳು ಬಂದವು. ಮುಖ ಸಣ್ಣದಾಯಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೊಂಪು ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲೇ ಒರಗಿ ನಿದ್ದೆಹೋದಳು.

ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೇ ಎದ್ದು ಹೊರಟಳು. ಹೋಗುತ್ತ ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಹಾಗೆಯೇ ಸುತ್ತಾಡಿದಾಗ ಆ ಜಾಗದ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ವಿಸ್ತಾರ ಭೂಮಿ ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು, ಅಲ್ಲೇ ಆ ಸರ್ಕಲ್ ಬೀದಿ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಂಜಿ. ಯಾರದೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದಾದ ಯಾವುದೋ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡ.

ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇದ್ದ ಪುಡಿಕಾಸು ಕೊಂಡು ತಿನಿಸಿನ ಬೆಲೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಆ ಮಾರಿ ಕಲಿತಳು.

ಹಸಿವು ಇಂಗಲಿಲ್ಲ.

ಕತ್ತಲಾದಾಗ ಆ ಸರ್ಕಲಿನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಳು. ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೀಪದಿಂದ ಮಂದ್ರಪ್ರಕಾಶವಷ್ಟೇ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನೋಡಿದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗಂಭೀರನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತ ಆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸುಳಿದ. ಆಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತ ಸರ್ಕಲಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂಗಲೆಯತ್ತ ನಡೆದಳು ಎಲ್ಲೋ ಮರೆಯತ್ತ. ಯಾವುದೋ ಹೂದೆಂತು ಬಳಿಗೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದ.

....ಮರುದಿನ ಕಾಗದದ ಚೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಿಂಡಿಯೂ ಬರುವುದು, ಊಟವೂ ಬರುವುದು, ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಾಸು ವಾಪಸು ಬರುವುದು ಎಂದು ಕಾಣಾ ಕಲಿತಳು. ಎಷ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿತ್ತೂ ಏನು ಕತೆಯೋ - ಅದೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವಿರಲಿಲ್ಲ ಆಕೆಗೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಹಗಲು ಲೆಚಾಣ. ಸಂಜೆ ಸರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದೋ ಎರಡೋ ಸುತ್ತು; ಸಮೀಪದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯೇ ಒಂದು ಸಾರಿಯೋ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿಯೋ ಸಾಯುವುದು - ಸತ್ತು ಜೀವಿಸುವುದು.
ಜೀವಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮಾರನೆ ದಿನ ಸಾಯುವುದು.
ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು....

ಮಳೆ ಬಲವಾಯಿತು. ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಜೀವ ಸಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಶಾಲಿ ಬಿಡಕಲಾದಳು ತಾನು ಎದ್ದು ಜಿನದಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸುಳಿಯುತ್ತಾ ಭೀತಿದಳು.
ಕಣ್ಣುಗಳು ಗುಳಿಬಿದ್ದುವು; ಕಣ್ಣು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿಯಿತು. ಜ್ವರ ಬರತೊಡಗಿತು.
ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳಾಕೆ.

ಆಕೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಳುಕುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಆ ಉಣ್ಣೆಕೋಟನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ, ತಲೆಗೆ ಹೂ ಮುಡಿದಿದ್ದರೆ, ಸುಮಾರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮುಖವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ, ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೀಪಗಳು ನಟಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು - ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು.
ಚರ್ಮಕ್ಕೇನೋ ರೋಗ ಬಂದಿತು. ಯಮುನೆ ಕೊಳೆ ತುಂಬ ನರಳಾಡಿದಳು. ಮೈಯಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಬರತೊಡಗಿತು...

[illegible] ....

ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಜ್ವರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಳು. ಆ ಬಿಸ್ತರ, ಆಕೆಯಿಂದ ಬೆಳ್ಳ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಆಕೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಸೆಯೆಲ್ಲ ನಶಿಸಿಹೋಗಿತ್ತು. ಆತ ಆ ದಿನ ಬಿಕ್ಕವತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶ ಹೋಗದೆ ಬೆಳ್ಳಗಿನವರೊಡನೆ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟ. ರೋಗದಿಂದ ಅತಿವಾಗಿದ್ದ ಆತನ ದೇಹ, ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಸಂಜೆ ಆಕೆ, ತನ್ನ ಕಲಿಯ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ್ನು ದಾಟಿ ಸರಸಿಯತ್ತ ಹೋಗಿ, ಕತ್ತಲೆ ಇದ್ದ ಆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು. ಆಕೆಗೆ ಬಹಳ ಬಂದ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಊರಿನ ಹೊಲ, ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಮೊಂಡು ಕೈಯ ಜತೆಗಾರ - ಇವರೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಕೊಲೆಯಾಗಲೆಂದು ಮದುವೆಗೆ ಹೋದ ಅಣ್ಣನೂ, ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಮನಬಿಟ್ಟ ತಮ್ಮನೂ ಎದುರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಾ ಎಂದು ಕರೆದ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೃದಯವೆಲ್ಲ ನೋವಿನಿಂದ ತುಂಬಿತು.....

ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿರಲಾರದೆ ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತಳು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಡಲತಾಯಿ ಯಾರೋ ಯಾತನ ಗಾಗದವರ ದಿನ ಬಾ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೈ ಚಾಚಿ ಚಾಚಿ ಕಡಲತಾಯಿ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೋರಿತು. ಆದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅದು ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲಾಗುವ ಹಿಂಸೆಗಳು.....

* * *